



Vyönkiristyksen viima tuntuu Vetelin Duunipajallakin

”Näkykö säästäminen sitten myöhemmin lisääntyvänä palveluntarpeena”, kysyy vastaava ohjaaja Satu Jyrkkä. Mello ry:n toiminta on riippuvaista Soitessa, kunnissa ja valtiolla tehtävistä päätöksistä.

Kristian Sundqvist

Vetelin Duunipajalla vietettiin 22. marraskuuta vuosittaista mielen-terveysviikon avoimien ovien päivää.

Duunipajaa pyörittävän Mello ry:n tarjoamat kahvit ja kakku

maistuivat ja tunnelma oli lämmin. Samaan aikaan puhaltua suomalaisessa yhteiskunnassa vallitseva vyönkiristyksen viima kuitenkin monesta suunnasta.

Palataan niihin tuuliin hetken kuluttua ja kysytään ensin, mikä kuntouttavaa työtoimintaa tarjo-

avalle Duunipajalle kuuluu.

- Hyvää kuuluu ja tekemistä riittää, kertoo vastaava ohjaaja **Satu Jyrkkä**.

- Meillä on siis täällä Duunipajalla pitkäaikaistyöttömiä kuntouttavassa työtoiminnassa, minä lisäksi meillä on sosiaalisen

työtoiminnan väkeä eli mielen-terveysasiakkaita. Tällä hetkellä täällä on pyöreästi 20 asiakasta.

KOKONAISUUTEEN kuuluu myös Vaskooli, joka tarjoaa alueen mielen-terveysasiakkaille ohjattua ryhmätoimintaa ja avotyötoimintaa.

- Aiemmin ollut ryhmätoimintaa enemmänkin, mutta nyt on vain yksi ryhmä ja siinä neljä asiakasta. Se on kokonaan mielen-terveyspuolen toimintaa, Satu Jyrkkä avaa.

- Mutta nyt kun säästetään, niin niitä maksusitoumuksia ei enää ole tullut.

Vaskoolin asiakkaat siis tulevat Soiten kautta.

Onko Vaskoolin toiminta uhatu-

- Ryhmätoiminnan kohtalo on ensi vuodelle vielä auki. STEA:lta (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus) on haettu hankerahoitusta matalan kynnyksen kohtaamispaikkaan, se olisi Perhonjokilaakson ja Lestijokilaakson yhteinen.

- Tämän tietysti toivoisimme toteutuvan. Mutta saako siitä, sielläkin kuulemma kiristettään nyörejä. Mutta kaikki on ensi vuotta ajatellen senkin osalta auki.

NUORTEN TYÖPAJATOIMINTA (Nuorten avain, jota Mello ry:n toimesta järjestetään) jatkuu aina vuosi kerrallaan. Tähän tilanteeseen on tosin jo totuttu.

- Nuorten avain toimii Avin ja

KRISTIAN SUNDQVIST

Janne Salo purkaa kulutuselektroonikkaa varmaan ottein Vetelin Duunipajalla. Häneltä luonnistuu myös laitteiden korjaaminen.

kaikesta niitä on tehtävä ja kuin-ka paljon.

- Ymmärrän hyvin, että joka paikasta kiristetään, mutta kun on pitkäikäistyttömiä, mielen-terveysasiakkaita ja nuoria, jotka voivat syrjäytyä, niin kyllähän se on aika haavoittuvaa asiakas-kuntaa ja näkykö säästäminen sitten myöhemmin lisääntyvänä palveluntarpeena?

Vaikka Duunipajalla avoimia ovia perjantaina vietettiin, oli varsinaisen pajan puolella päällä ihan normaali työmeini.

ERÄÄN TYÖPÖYDÄN ääressä ahertaa Veteliläinen **Janne Salo**. Homman nimi on pajalle tuodun elektronikan purkaminen.

- Rumpusetti X-Boxista työn alla, Salo näyttää.

Duunipaja on Janne Salolle hyvinkin tuttu paikka.

- Jo vuosia on tullut oltua, välillä ollut taukoa. Onhan tämä ihan kivaa, tuo vaihtelua päivään.

Salo oli jo ehtinyt pistäytyä keittiön puolella omat kakkukahvinsa juomassa. Työpäivällä on pituutta nelisen tuntia. Mitä hän hommaa, kun päivä Duunipajalla on ohi?

- Varmaan tietokonejuttuja, mutta vähän toisinpäin kuin täällä. Eli korjaan.

Tässä vaiheessa Satu Jyrkkä heittää väliin kommentin.

- Jos meillä täällä on tietokoneiden kanssa ongelmaa, niin huudetaan Jannea apuun. Hänellä on paljon osaamista ja hän on itse opetellut paljon.

KUNTOUTTAVAAN työtoimintaan tullaan vuoden vaihteessa kuntien vastuulle siirtyvien TE-palveluiden kautta.

- Kuntouttavan työtoiminnan piirissä on päiviä vähennetty, Jyrkkä kertoo.

Toiminnassa eri tavoin näkyvät vyönkiristykset eivät Satu Jyrkkä mukaan ole aivan uusi juttu.

- Kyllä, noin kaksi-kolme vuotta ollut sellaista, että palveluita ei osteta enää niin paljoa.

osin kuntien rahoituksella. Se on aina joka vuosi katkolla. Eli vuosi kerrallaan haetaan ja nyt rahaa on siis sinne ensi kesään asti. Nyt ennen joulua taas haetaan rahoitusta seuraavalle kaudelle. Mutta kyllä sielläkin [Avisse eli valtiola] varmaan rahat ovat tiukalla, että saa nähdä.

Satu Jyrkkä sanoo tiedostavansa, että leikkauksia maassa tarvitaan. Toinen asia sitten on, mistä

KRISTIAN SUNDQVIST



Satu Jyrkkä toimii Vetelin Duunipajalla vastaavana ohjaajana. Hän on huolissaan toimintaan vaikuttavista säästöistä.

Perhon talousarvioesitys maltillinen investoinneissa

Kristian Sundqvist

Perhon kunnanhallitus sai kokouksessaan 25. marraskuuta valmiiksi talousarvioesityksensä vuodelle 2025. Talousarviosta päättää kunnanvaltuusto.

Perhon kuntatalous on viime vuosina heikentynyt, mikä tosiasia vaikuttaa talousarvioon. Kunnanjohtaja **Lauri Laajala** listaa talousarvioesitystä pohjustavassa katsauksessaan kolme syytä, jotka moiseen kehitykseen ovat erityisesti vaikuttaneet. Ensimmäisenä hän mainitsee kunnassa viime vuosina toteutetut merkittävät investoinnit.

- Investoinnit ovat olleet perusteltuja ja palvelutuotannossa olevat kiinteistöt ovat erinomaisessa kunnossa, eikä suurta korjausvelkaa ole tiedossa lukuun ottamatta kaukolämpölaitoksen ja -verkoston peruskorjaustarvetta,

Laajala arvioi.

TOISENA VAIKUTTAVANA tekijänä ovat kunnanjohtajan mukaan olleet korkeat käytötalousmenot, joita on pyritty hillitsemään valtuuston hyväksymillä talouden tasapainottamistoimenpiteillä.

Näillä toimenpiteillä on Laajalan mukaan kyettykin hillitsemään kustannuksia, mutta talouden yleinen kehitys eli inflaatio ja korkojen nousu ovat käytännössä syöneet saavutetut kustannus-hyödyt.

Tulevan vuoden talousarvion valmistelutyötä Laajala kuvaa jopa poikkeuksellisen haastavaksi. Alunperin määriteltyyn budjettiraamiin ei päästy.

- Viranhaltijat ja toimieliimet ovat talousarviovalmistelussa pyrkineet pääsemään annettuun raamiin, mutta huolimatta syksyn valtuus-

toseminaarienkin linjauksista osoittautui alkuperäiseen tavoitteeseen pääseminen käytännössä mahdottomaksi, Lauri Laajala taustoitaa katsouksessaan.

PERHOSSA KÄYNNISTETTIIN hiljattain kunnan koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Talousarviossa ei yritetä ennustaa niiden mahdollisia ja todennäköisiä vaikutuksia, vaan yt-menettelyn vaikutukset korjataan myöhemmin talousarvion muutoksina.

Investointien osalta näytetään vuosi 2025 Perhossa varsin maltillisena. Samalla se luonnollisesti sisältää parakaan kesken olevien hankkeiden eli liikuntahalli-, keskuskeittiö- ja ruokala-investointien loppuunsaattamisen.

Talousarvioesitys on loppusummaltaan 850 783 euroa negatiivinen.

Vetelin valtuuston kokous menee uusiksi

MAIJA AHONEN

Varavaltuutetut kutsuttiin kokoukseen väärässä järjestyksessä.

Sanni Aho

Vetelissä 11. marraskuuta koontuneen kunnanvaltuuston kokouksen päätökset on käsiteltävä uudelleen.

Kokouksessa oli kutsuttuna Keskustan ryhmän varavaltuutettu, mutta kutsumisjärjestys todettiin jälkikäteen vääräksi. Kokouksessa oli paikalla ryhmän toinen varavaltuutettu Kirsi Läspä, vaikka ryhmän ensimmäisen varavaltuutetun Riitta Huuskon olisi ensisijaisesti tullut osallistua koko kokoukseen.

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja **Petri Saari** (kesk.) kertoo, että kutsujärjestystä pohdittiin vielä ennen valtuustoa. Erkki Lassila (kesk.) oli etukäteen ilmoittanut olevansa jävi kokouksessa käsiteltynä Vetelin Energian lainalle. Hänelle kutsuttiin kokoukseen ensimmäinen varajäsen Riitta Huusko, joka oli paikalla kyseisen pykälän ajan.



Arkistokuvassa Vetelin valtuusto koolla marraskuussa 2023.

Myöhemmin Jukka Nisula (kesk.) ilmoitti poissaolosta ja hänelle kutsuttiin varajäseneksi Kirsi Läspä (kesk.), joka osallistui kokouksessa jokaiseen pykälään.

Vetelissä kysyttiin asiaa Kuntaliiton lakimieheltä, jonka vastaus tuli sähköpostitse vasta kokouksen jälkeisen aamuna 12. marraskuuta ja vastauksessa todettiin varajäsenten osallistuneen kokoukseen virheellisesti.

- Tympäisihän se, että tällainen kämmi kävi. Ei olisi pitänyt luottaa siihen, miten on aina tehty, sanoo Petri Saari.

Vetelin Energialle myönnettävä miljoonan euron laina kunnalta on käsitelty oikein ja sitä pykälää ei tarvitse käsitellä uudelleen.

Sen sijaan kunnanhallituksen kokouksessa maanantaina 25. marraskuuta käsiteltiin valtuustoa varten muut pykälät. Näiden joukossa on myös valtuustoa jakanut aloite tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyydestä.

Herättääkö vähimmäisetäisyyksien uusintakäsittely vielä keskustelua, Petri Saari?

- En kyllä yhtään osaa sanoa, Saari toteaa.